

S – Sigmatism

Pronunție corectă – buzele sunt întinse, ca într-un surâs, dinții sunt întredeschiși, iar vârful limbii se sprijină la baza incisivilor inferiori.

- 1) S_a, S_e, S_i, S_o, S_u, S_ă, S_î
- 2) a_S, e_S, i_S, o_S, u_S, ă_S, î_S

- 3) Sa, Se, Si, So, Su, Să, Sî
- 4) aS, eS, iS, oS, uS, ăS, îS

- 5) SSSSSa, SSSSSe, SSSSSi, SSSSSo, SSSSSu, SSSSSă, SSSSSî
- 6) aSSSSS, eSSSSS, iSSSSS, oSSSSS, uSSSSS, ăSSSSS, îSSSSS

- 7) SaS, SeS, SiS, SoS, SuS, SăS, SîS
- 8) aSa, eSe, iSi, oSo, uSu, ăSă, îSî

- 9) Cuvinte **monosilabice** în care S se găsește la început de cuvânt, în interiorul cuvântului sau la sfârșit: set, sec, rest, test, vis, ros.

- 10) Cuvinte **bisilabice** în care S se găsește la început de cuvânt, în interiorul cuvântului sau la sfârșit: sete, soră, lesă, casă, apus, miros.

- 11) Cuvintele **polisilabice** în care S se găsește la început de cuvânt, în interiorul cuvântului sau la sfârșit: salopetă, sabie, pasăre, persistent, călduros, răcoros.

Exerciții de dicție:

Spre sfânta sa soră Suzana se suie,
Spășită suspinul din suflet să-i spuie.
Și-n spaima-i se zbate și-n spasm se izbește
Și-n susur sarcastic suspinu-și șoptește.
Și șterse și slabe suspinele-i sunt
Și-și sfâșie-n spusa-i tot sufletul sfânt.

Silvestru s-a retras simandicos în silvostepa silvestră ca un sinistrat sinistru setos de sarcasm, sau ca un sudist subversiv, sud-estic și sud-vestic, misterios, suspicios, superstițios și sinuos ca un sinus-cosinus sinusoidal, monstruos cășăpît de o sistolă spasmodică surprinsă de un insensibil stetoscop islandez, până s-a stins cu un suspin în sihăstrie, într-un solștițiu spectaculos.

În acest timp, unui subestimat specialist spadasin spaniol, sosit într-un restaurant self-service, i s-a servit o spumă siropoasă în sosieră, o semiconservă slinoasă-unsuroasă și alte substanțe seroase și sățioase, cu care i s-au deschis lesnicios metastaze.

Ambii s-au stins cu un surâs senin de Calipso de pe Mississippi, suprasensibil, supraexpus și sugestiv ce s-a scurs într-un susur supersonic în stratosferă, peste un strat noros gros de stratus cumulus, pe care-l supraestimase cu subiectivism un singur subcomisar sectorist.

Un ziarist peisagist a descris sub asterisc cum se asemuiesc Caius Iulius Augustus și Titus Flavius Vespasianus, care aveau o serioasă sursă de semințe de susan, posesori ai unui soi stas, consistent și persistent, sesizabil numai într-un subsol lutos, nisipos, spațios, somptuos și luminos ca Sirius, stea solară, astru cosmic suspus și suspendat într-un suspans suspect de suspensie, pe care l-a scos de sus și l-a ascuns jos ca să nu se lase dus de nas.

R – Rotacism

Pronunție corectă – la articularea corectă a sunetului R participă intens doar vârful limbii atinge ușor alveolele incisivilor superiori. Buzele sunt ușor dezlipite. Vârful limbii vibrează de două, trei ori.

3) R_a, R_e, R_i, R_o, R_u, R_ă, R_î

4) a_R, e_R, i_R, o_R, u_R, ă_R, î_R

3) Ra, Re, Ri, Ro, Ru, Ră, Rî

4) aR, eR, iR, oR, uR, ăR, îR

5)

6) RRRRRa, RRRRRe, RRRRRi, RRRRRo, RRRRRu, RRRRRă, RRRRRî

7) aRRRRR, eRRRRR, iRRRRR, oRRRRR, uRRRRR, ăRRRRR, îRRRRR

8) RaR, ReR, RiR, RoR, RuR, RăR, RâR

9) aRa, eRe, iRi, oRo, uRu, ăRă, îRî

10) Cuvinte **monosilabice** în care R se găsește la început de cuvânt, în interiorul cuvântului sau la sfârșit: rac, ros, arc, parc, măr, păr.

11) Cuvinte **bisilabice** în care S se găsește la început de cuvânt, în interiorul cuvântului sau la sfârșit: rece, ramă, seră, soare, pahar.

12) Cuvintele **polisilabice** în care S se găsește la început de cuvânt, în interiorul cuvântului sau la sfârșit: radieră, carieră, aviator.

Exerciții de dicție:

Capra calcă piatra.
Piatra crapă-n patru.
Crăpa-i-ar capul caprei,
Precum a crăpat piatra-n patru.

Roua rece-n auroră,
Printre pietre, de-aur pare,
Printre ramuri, prin pripoare,
Parc-ar fi mărgăritare.
Grindina, prin grinzi, în ropot
Rupe-n rânduri, nor cu nor
Trăsnetul în patru crapă
Piatra caprei din pripor.
Arar rariștea rărește
Vreascuri în cărări ușor.
Ori o piatră crapă-n patru
Ori o capră calcă-n piatră.
Patru pietre crăp prin capre
Patru capre crăp prin pietre.

Un oarecare cărturar cronicar, originar de oriunde, face o înfiorătoare parafrază literară, o încercare de scriere de suprastructură care surprinde printre portrete de prim rang, fără caracterizare, un toreador farsor, un pălărier aventurier sau un brancardier curier, și care, presărată cu greșeli de ortografie, face fără reținere dar și fără referire o perorație de gargară cu turnură la saramură și alte lucruri regretabile ca: firimituri, rărunchi, scrumieră, strugure, scorbură.

Într-adevăr, simți o cutremurătoare retrăire fără întrerupere în harababura ca de carburator cu redresor, trecut la reformă de un revizor, când primprejur primăvara își răsfânge purpura prin ramura rară spre soare-răsare iar în aerul rarefiat de auroră, alături se strecoară și tremură într-un furnicar, un greier sprințar. Prin urmare, era mare fierbere ieri seara, când un redactor ireverențios contraria cu perseverare, într-o stare prioritară, un progres ireversibil și ireparabil de reverberație cu repercusiuni asupra unui trezorier cerebral și sudoripar, proprietar pe stare de procurare, reparare și restaurare a radarelor cu suprapresiune, într-o revărsare barbară ca de un supraprodus fărșerot de burtă verde dat prin strecurătoare.